

de vier gerechtshoven zal dan niet langer alleen bestuursrechter in belastingzaken zijn, maar ook bestuursrechter op het terrein van het socialezekerheidsrecht en het ambtenarenrecht. De Hoge Raad wordt cassatierechter in deze zaken. Verder bestaat het voornemen om de adviserende en de rechtsprekende taken van de Raad van State functioneel te scheiden en om het College van Beroep voor het bedrijfsleven samen te voegen met de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Op 18 december 2014 heeft het kabinet een wetsvoorstel ter consultatie voorgesteld.

COMMENTAAR

VAN DER VOORT

MAARSCHALK¹

Het regeerakkoord voorzag er nog in dat de CRvB en het CBB zouden worden samengevoegd met de Afdeling Rechtspraak van de Raad van State. Blijkens dit wetsvoorstel is de keuze anders uitgevallen: kort gezegd wordt de CRvB geïntegreerd in de gerechtshoven en het CBB in de Afdeling. Dit betekent dat de gerechtshoven de appelrechtspraak op het socialezekerheidsrecht en het ambtenarenrecht erbij krijgen en dat de Hoge Raad op die terreinen de hoogste rechter wordt. De reden voor deze toedeling is dat geschillen op deze terreinen veelal tweepartijengeschillen betreffen die naar hun aard en inhoud meer verwantschap vertonen met fiscale geschillen. De Afdeling wordt de enige appelrechter (tevens hoogste rechter) op de resterende terreinen van het bestuursrecht. Daarmee wordt al het zogenaamde ordenende bestuursrecht aan de Afdeling toevertrouwd.

Krachtens de Bevoegdheidsregeling bestuursrechtspraak staat tegen enkele voor de belastingheffing relevante besluiten van de minister van Economische zaken thans nog rechtstreeks beroep open bij het CBB, met een beperkte mogelijkheid van cassatieberoep. Het gaat bijvoorbeeld om beschikkingen betreffende willekeurige afschrijving, energie-investeringsaftrek, speur-en-ontwikkelingswerk en afdrachtvermindering. Ook deze zaken worden overgeheveld naar de Afdeling (naar mijn indruk met handhaving van de beperkte mogelijkheid van cassatieberoep). Mijns inziens zijn de gerechtshoven meer aangewezen om over dit soort fiscaal relevante geschillen te beslissen. Bovendien sluit een (beperkt) cassatieberoep beter aan op de procesgang bij de gerechtshoven. Overigens noemt het wetsvoorstel slechts aanpassing van de Bevoegdheidsregeling bestuursrechtspraak; het regelt niet een aanpassing van de relevante bepalingen in de Wet IB 2001 en WVA die voorzien in beroep bij het CBB. Het wetsvoorstel wordt op dit punt hopelijk nog aangevuld.

Het wetsvoorstel voorziet ook in aanpassing van de Bevoegdheidsregeling bestuursrechtspraak teneinde geschillen betreffende op de Algemene douanewet gebaseerde beschikkingen ter zake van landbouwrestituties over te hevelen van het CBB naar de Afdeling. Ter zake van deze geschillen was de Rechtbank Haarlem al bevoegd. Ik kan me niet voorstellen dat het de bedoeling is daarin verandering te brengen.

In het wetsvoorstel zijn nog geen voorzieningen opgenomen voor de rechtspositionele gevolgen voor de rechters en me-

NTFR 2015/650

Formeel belastingrecht

Bestuursrechtspraak naar gerechtshoven en Hoge Raad

Minister - BinZeK 18 december 2014, 29.279,
Wetsvoorstel

Belastingjaar/tijdvak: 2015

Wetsartikelen: Art. 28, AWR; Art. 60a, Wet RO

Samenvatting

Het kabinet heeft het voornemen om de Centrale Raad van Beroep te laten opgaan in de vier gerechtshoven. Elk van

¹ Mr. A.E.H. van der Voort Maarschalk is fiscaal advocaat bij Houthoff Buruma, Amsterdam.

dewerkers van de CRvB en het CBb. Om de kennis van de CRvB-rechters te behouden voor de rechtspleging lijkt het voor de hand te liggen dat de (meeste) rechters tot raadsheer bij een van de hoven worden benoemd. De meeste raadsheren zullen immers niet vertrouwd zijn met ambtenarenrecht en socialezekerheidsrecht, ook al vertoont premieheffing veel overeenkomsten met de belastingheffing en zijn er verschillende gemeenschappelijke begrippen die reeds ter toetsing kunnen worden voorgelegd aan de Hoge Raad (zoals het begrip dienstbetrekking, loon, woonplaats).

Het moet worden afgewacht tot welke gevolgen de voorgestelde integratie leidt voor het procesrecht. De laatste jaren proberen de (thans nog) vier hoogste bestuursrechters hun procesrecht waar mogelijk te congrueren. Bij de aanvaarding van zijn presidentschap heeft de huidige president van de Hoge Raad het belang van die congruentie nog eens benadrukt. Dat neemt niet weg dat verschillen nog steeds bestaan, bijvoorbeeld ter zake van het toelaten van (nieuwe) gronden in appel. Het lijkt mij het meest voor de hand te liggen dat de Afdeling en de hoven (met de Hoge Raad) de respectievelijke lijn die zij thans toepassen, ook zullen toepassen op de terreinen die zij volgens dit wetsvoorstel onder hun hoede krijgen. Dat komt de congruentie ten goede. Dat kan betekenen dat procespartijen zich moeten instellen op een enigszins ander procesrecht.

Ook zal moeten worden afgewacht tot hoeveel extra cassatiezaken de voorgestelde reorganisatie leidt. Volgens het jaarverslag 2013 van de Hoge Raad deed hij in 2013 bijna 900 uitspraken. Hoeveel CRvB-zaken daarbij zitten, vermeldt het jaarverslag van de Hoge Raad niet; in 2012 was het aandeel 10%. Volgens op rechtspraak.nl gepubliceerde cijfers behandelde de belastingkamers van de gerechtshoven in 2013 circa 3900 zaken en de CRvB 6900. Als straks tegen uitspraken van de gerechtshoven op het gebied van het socialezekerheidsrecht en het ambtenarenrecht even vaak cassatieberoep wordt ingesteld als tegen uitspraken van de huidige belastingkamers, dan krijgt de derde kamer van de Hoge Raad het nog druk. De wetgever doet er verstandig aan zich rekenschap te geven van de potentiële extra belasting van de belastingkamer van de Hoge Raad. Die is niet alleen maar op te vangen door meer uitspraken te doen met toepassing van art. 80a RO (in 2013 circa 15%) of 81 RO (in 2013 circa 35%).